

Kunnan peruspalveluiden valtionosuus vuonna 2024

Kaupunginhallitus 25.03.2024 § 80
492/02.05.01.01/2023

Valmistelija: talousjohtaja Juha Liinavuori

Seloste ja perustelut: Laskelma sisältää sote-uudistuksen talousvaikutuksia tasaavat elementit, jotka perustuvat marraskuussa 2023 päivitettyihin kuntien lopullisiin sote-rahoituslaskelmiin. Sote-siirtolaskelman jälkikäteistarkistuksessa on huomioitu kuntien tilinpäätöstietojen valmistuminen ja lopulliset vuoden 2022 verotiedot. Lisäksi siirtolaskelmassa on huomioitu valtiovarainministeriön kunnilta kyselyllä keräämät oikaistavat tilinpäätöserät.

Peruspalvelujen valtionosuuden indeksikorotus vuodelle 2024 on 2,2 prosenttia. Hallitusohjelman mukaisesti peruspalvelujen valtionosuuden indeksikorotukseen tehdään yhtä prosenttiyksikköä vastaava vähennys vuosina 2024—2027.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuusprosentti laskee 22,09 prosentista 21,92 prosenttiin vuonna 2024. Muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 0,07 prosenttiyksikköä liittyen uusien ja laajenevien tehtävien toteuttamiseen siten, että valtionosuus on 100 %. Indeksissästö puolestaan alentaa valtionosuusprosenttia 0,24 prosenttiyksikköä.

Kunnan peruspalvelun valtionosuus koostuu monista kriteereistä. Eri kriteereille on määritelty laskennallinen yksikköhinta ja tätä kautta muodostuville laskennallisille kokonaiskustannuksille asukaskohtainen omarahoitusosuus. Valtionosuuksien jakoa tasataan kuntien välillä verotuloihin perustuvalla tasauksella ja veromuutosten aiheuttaminen menetyksen korvauksilla. hyvinvointialueuudistukseen liittyviä valtionosuuseriä ovat muutosrajoitin sekä järjestelmämuutoksen tasaus. Muutosrajoitin leikkaa valtionosuutta, jos siirtyvät sote-menot ylittävät kunnasta siirtyvät tulot ja lisää niitä, jos tilanne on päinvastainen.

Uudistuksesta aiheutuvia muutoksia kuntien talouden tasapainossa kohtuullistetaan järjestelmämuutoksen tasauksella. Tarkastelu tehdään vuoden 2022 tasossa ja tasaus huomioidaan valtionosuudessa vuodesta 2023 alkaen. Tasaus on porrastettu niin, että tasauksen vaikutus on suurin heti uudistuksen voimaantulon jälkeen, minkä jälkeen vaikutus pienenee viiden vuoden siirtymäkauden aikana. Uudistuksen voimaantulo vuonna 2023 tasaa rajaa muutoksen talouden tasapainossa nollaan. Tämän jälkeen tasapainotilan annetaan muuttua vaiheittain maksimissaan +/- 15 euroa asukasta kohden vuoteen 2027 asti. Vuoden 2027 tasaus jää pysyväksi. Näin ollen pysyvä muutos kunnan tasapainotilassa vuoden 2022 tasossa on maksimissaan +/- 60 euroa asukasta kohden.

Valtionosuuspäätöksen valtionosuuksien kokonaismäärä on noin 600 000 euroa pienempi kun mitä talousarviossa 2024 valtionosuuksiin budjetoitiin.

Kunnan peruspalvelun valtionosuuden laskentatietojen yhteenveto ovat oheismateriaalina. Yksityiskohtaisemmat laskentaperusteet löytyvät valtiovarainministeriön kotisivuilta.

Toimivalta: Hallintosääntö 87 §, kohta 27.

Lisätietoja päätöksestä: talousjohtaja Juha Liinavuori, 040 133 4540, juha.liinavuori@ylojarvi.fi

Liite -Päätös kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksesta vuonna 2024

Oheismateriaali -Valtionosuuspäätöserittely 2024

Esittelijä: Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus: Kaupunginhallitus päättää tyytyä kunnan peruspalveluiden valtionosuuspäätökseen vuodelle 2024.

Päätös: Hyväksyttiin.